

ogled po svetu

Menda smo ljudje vse žibljenje razpeti med protislovja in nasprotja in prav zato z naslodo iščemo »ritmičnih sozvočij« v sebi in zunaj sebe. Če jih ne najdemo, si jih z utvarami radi pričaramo. Tako je nedavno znan evropski filozof svetoval vsem narodom, naj rešijo politična in gospodarska nasprotja z arbitražo — kar je prozaično ime za ona pesniška sozvočja zgoraj. Arbitražo naj reši človeški rod uničenja, ki mu z njim grozi atomska vojna.

Kajti — stvari gredo svojo pot naprej! »Večni drugi«, maršal Montgomery, ki je v senci Eisenhowerjevi pridrl 1. 1945 do Labe in ima v svojem plemiškem naslovu tudi El Alamein v spomin na zmago nad nemško pučavsko liscio Rommelom, je dejal, da se tista antična formula »kdor hoče mir, naj se pripravlja na vojno« za današnjo rabo glasi takole: »Kdor hoče mir, se mora razumeti na vojno.« V tem smislu svet ne zamudi ničesar. Norveška je privolila, da dobi rakete »Nike«, Nemčija je dobila rakete Radstone in proizvajajo 800 letal v tovarnah, s katerimi je Göring grozil vsemu svetu. Anglija kupuje v ZDA atomsko tovarno za atomske podmornice in kani zgraditi letalo, ki bo letalo z brzino 3200 km na uro. In še marsikaj podobnega, kar vemo in ne vemo. In to v času, ko pravzaprav še ni sklenjen mir po drugi svetovni vojni, ko se tu in tam še vedno znajde pred kriminalom kak SS-ovski vojni zločinec.

Svet stoji na razpotju kakor Heraklej, s tem razločkom, da ni oborožen kakor on z gorjaco, marveč s fantastično močjo, kakršne si človek ni pripisoval v najbolj razboritih bajkah in pripovedkah. Na tem razpotju ga je zadnje čase »obsenčilo« vendarle spoznanje, da bi bilo dobro sestati za mizo in poskusiti z »arbitražo«. Zastopnika obeh »ostrogst« prikimala, Eisenhower in Hruščev. Rusi predlagajo naj se tehnični razgovori vodijo v Moskvi, Amerikanci so za Zenevo. Upajmo, da stvar ne bo šla na prestiz. Gre za tehnično stran ustavitve jedrskih poskusov, medtem ko se načelne strani izogibljajo vsi. Ne ve se še, ali gre samo zato, kolikšna je možnost vzpostaviti nadzorstveni sistem, ali pa je to tiha pripravljenost na mednarodni sporazum o ustavitvi poskusov. Če bo ta stvar stekla, bodo ustvarjeni pogoji, da svet nekako le pride iz zagate, vsaj kar zadeva razorožitve. ZDA so pokazale dobro voljo že s tem, da so odstavile atomskega šefa Straussa, ki je bil zoper Stassenovo politiko, zoper vsako popuščanje in vselej za najhujše oblike hladne vojne.

Preizkušnja za »arbitražo« bo tudi konferenca o mirolni izbiri Antarktike, če bo do nje prišlo. Tudi tu bo šlo pravzaprav za to, ali sta oba bloka zmožna izdelati spravo, če pa ne te, pa vsaj za silno poravnano, kompromis. Nekaj takega bi rad general Charles de Gaulle dosegel v Alžiru, kamor je po prevzemu oblasti odletel. Ni šel tja s kakšnimi posebnimi aduti v rokah, kajti večina, ki mu jo je izglasoval parlament, ni bila impozantna. Razpoloženje francoske javnosti so dobro označile karikature, ki so izšle tudi v naših listih. Ena od teh prikazuje Mariano, ki jo bo zdaj zdaj požrl alžirski lev. Ena sama brv jo lahko reši, De Gaulle. Če uide levo po njej, jo na drugi strani prepada čaka diktatura. Druga: Francoske stranke so kakor Liputanci zvezale Gulliverja — De Gaulle, ali kaj, Gulliver je pač Gulliver, ki se kaj malo meni za apetite francoskih meščanskih strank, kaj šele za delavski razred, čeprav bi moral v politični geometriji računati z vsemi.

Delavski razred! Razdeljen je na tri barve, na tri tabore, vsak tabor zavzema do De Gaulle in Alžira svoje posebno stališče. Teško, če bo v usodi Francije pomenilo tisto, kar bi lahko, če bi bil enoten in imel trdno, sposobno vodstvo, ki ne bi položaja samo analiziralo, marveč ga tudi reševalo, ne samo kritiziralo, marveč tudi ukrepalo.

In tako je De Gaulle v Alžiru ponujal spravo kakor pred 13 leti, kakor da se ni medtem ničesar spremenilo. Ni bil jasen v besedah, vendar toliko, da svet ne dvomi o tem, kje so njegove simpa-

Dan prosvetnih delavcev v Celju NALOGE PRI VZGOJI MLADINE SO ODGOVORNE

V SOBOTO JE BILO V CELJU VELIKO ZBOROVANJE UČITELJEV, PROFESORJEV IN VZGOJITELJEV IZ CELJSKEGA OKRAJA, KI SO SE GA POLEG VEČ KO 1000 PROSVETNIH DELAVCEV UDELEŽILI TUDI PREDSTAVNIKI NAŠEGA DRUŽBENEGA ŽIVLJENJA: ČLAN IZVRŠNEGA KOMITEJA CK ZKJ FRANC LESKOŠEK, PREDSEDNIK SVETA ZA SOLSTVO LRS VLADKO MAJHEN, PREDSEDNIK OKRAJNEGA ODBORA SZDL V CELJU FRANC SIMONIC, PREDSEDNIK OLO CELJE RIKO JERMAN, PREDSTAVNIKI DRUSTEV UČITELJEV IN PROFESORJEV IZ ZAGREBA, LJUBLJANE, MARIBORA, TRBOVELJ TER DRUGI

Na dopoldanskem zasedanju v veliki unionski dvorani, ki je bila tokrat presetna in tudi ni mogla sprejeti vseh

udeležencev, so prosvetne delavce pozdravili predstavniki političnih forumov in jim zaželeli pri njihovem nadaljnjem

Meteorologi napovedujejo vroče poletje

POGOVOR NAŠEGA SODELAVCA Z METEOROLOGOM B. KOLJČICKIM

Poletje, ki prihaja, bo dokaj vroče, obeta se veliko toplih dni celo z neznosno pripeko — je povedal našemu sodelavcu Boris Koljčicki. To predvsem velja za drugo polovico poletja in deloma za september.

Svojo prognozo utemeljuje med drugim tudi na starih meteoroloških statistikah, iz katerih se jasno vidi, da se vsakih 45 let v pretežnem delu Evrope in tudi pri nas pojavijo izredno vroča poletja. Takšne vročine so bile 1778., 1823., 1868. in 1913. leta in skladno temu naj bi se ponovile tudi 1958. leta. Drugi činitelj, ki ga ta meteorolog upošteva kot važen pri ugotavljanju prognoz, je kulminacija sončnih peg, ki prav tako pada letos.

Iz te splošne prognoze je on izdvojil junij. Po njegovem mnenju bo ta mesec dokaj svež in vlažen s pogostimi in

tije in kakšni so njegovi načrti. FLN, alžirski osvobodilni odbor v Kairu, mu je že odgovoril, češ da je s svojim predlogom o integraciji Alžira pokopal sleherno možnost, da bi uredili alžirsko vprašanje s pogajanj na podlagi priznanja alžirske neodvisnosti. Ubral je pot dosedanjih vlad in odobril stališča francoskih ekstremistov okoli Massuja. Tako FLN, ki najbrže presoja De Gaullov obisk v Alžiru v njegovih končnih rezultatih. In verjetno ima FLN prav.

Kajti, ali ima smisel govoriti o 10 milijonih Francozov mohamedanskega porekla? Ali se je Franciji posrečilo te milijone navezati nase in jih integrirati v nekaj desetletjih? Ali jim De Gaulle res lahko vrne človeško dostojanstvo s »svobodnimskimi politivami, ki bi se vršile v senci 500.000 vojakov? Ali je federacija ali integracija možna, če gre pri tem le za interese 1 milijona francoskih priseljencev? Pot iz te zagate je ena sama: Francija mora ustvariti pogoje za sodelovanje, vendar ne z vojaško zmago nad uporniki, ki jim general De Gaulle ponuja roko sprave, Vae victis! Gorje premaganim, to velja vselej! Stari general ne more z besedami zakriti dejstva, da si »veličastno obnovo« francoske veličine predstavlja z obnovo francoskega imperija, ki mu je verjetno že odbila ura, ko bi se lahko povezal s tenkimi nitkami nekakega Commonwealtha. To, kar je De Gaulle hotel v Alžiru, so včasih imenovali kvadraturu kroga. Pohvalil je Massujevo armado in ponujal spravo. Ni čuda, če so mu Massujevi ljudje v Alžiru zrastle čez glavo.

Pri vsem tem pa je Francija slej ko prej v hudi stiski. Zadnje posojilo v ZDA je že porabila, medtem ko so zlate rezerve Zahodne Nemčije zrasle že na 24 milijard mark. Poleg ZDA je ta edina država, ki razpolaga s tako rezervno. Ni čudno, če je gospodarski minister Erhard De Gaulle zapretil! Istočasno išče Mac Millan v ZDA stabilizacijsko posojilo za angleško gospodarstvo.

In končno: Nekateri pravijo, da se je jugoslovanska politika spremenila. Drži nasprotno: do sprememb v sovjetsko-jugoslovanskih stikih je prišlo prav zato, ker se naša politika ni spremenila.

T. O.

vzgojnem delu kar največ uspehov. Mednje je prišel tudi tov. Franc Leskošek-Luka, ki je v svojem pozdravnem govoru poudaril velike in odgovorne naloge pri vzgoji mladine; tov. Vladko Majhen, ki je govoril o šolski reformi ter dejal, da je sedaj nastopilo obdobje, ko bodo lahko organizacijske probleme našega šolstva reševali konkretno. — Zadnje čase se je o reorganizaciji šol precej govorilo in tudi pisalo, in te reorganizacije bodo najprej izvedene v osnovnem šolstvu, medtem ko čaka prosvetne delavce pri reorganizaciji našega strokovnega šolstva kakor tudi pri ureditvi izobraževanja odraslih, še težko in veliko delo.

Ker je bil prvi del posvetovanja posvečen predvsem posameznim organizacijskim vprašanjem, strokovnemu izpolnjevanju članov znotraj društev in strokovnih aktivov in materialnim vprašanjem šol, je tov. Simončič v svojem govoru zagotovil, da bodo okraji in občine v obdobju naslednjih let s svojimi sredstvi omogočile, da se bo stanje naših šol izboljšalo predvsem v pogledu delovnih pogojev. — V celjskem okraju je še dosti šol, ki trpijo na pomanjkanju primernih, za uspešno šolsko in pedagoško delo potrebnih in neizogibnih prostorov, pa prav tako tudi na pomanjkanju učil. Oboje je v medsebojni povezavi in nujno. V načrtu celjskega okraja je zgrajenih 16 novih šolskih poslopj, od katerih jih je nekaj že v gradnji. Tako je upati, da bo s časom rešen eden velikih problemov, ki danes tu in tam predstavlja občutno pedagoško vzgojno oviro.

Na koncu so udeleženci zborovanja poslušali še pedagoško predavanje profesorja Gustava Šišiha o liku sodobnega vzgojitelja; popoldne pa so si nekateri ogledali rimske izkopanine v Šempetru, nekateri pa predstavlo Rokсандičevega Babilonskega stolpa v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju.

RAZPRAVA O STANOVANJSKIH SKUPNOSTIH

Odborniki občinskega odbora SZDL v Slov. Konjicah so na drugi seji razpravljali o stanovanjskih skupnostih v občini. Pri tem sicer ni bilo sprejetih posebnih sklepov, ker je bil odbor mnenja, da bo potrebno to še proučiti na terenu z volivci. Vse kaže, da bo v konjski občini možno ustanoviti te skupnosti poleg v Konjicah še v Zrečah, Vitanju in morda tudi v Ločah. Vsekakor pa bodo pri tem imeli odgovorno nalogo in vlogo sami krajevni odbori SZDL, ki bodo o tem razpravljali tudi z ostalimi organizacijami v teh krajih, preden bodo sprejeti dokončni sklepi.

RAZVESELJIVO: letos več vajencev kot lani

Po poročilih sveta za delo bo v konjski občini letošnje leto sprejetih v uk precej več vajencev kot lani. Posebna komisija, ki je obiskala večino podjetij ter zasebnih obrtnikov, je zbrala potrebne podatke, na osnovi katerih bodo ti vzeli v uk nad 100 vajencev, kar je za okoli 20% več kot lani. Vendar ta številka še ni dokončna ter se predvideva, da jih bodo v nekaterih podjetjih vzeli še več, kot so prvotno predvidevali. Zlasti so se pri tem izkazala večja podjetja v občini (KOSTROJ, KONUS, TKO Zreče, LIP Konjice in Tovarna kovinskih izdelkov v Vitanju), prav tako pa ne zastojajo tudi manjša ter zasebni obrtni mojstri. Za večja podjetja je to povsem razumljivo, saj povsod manjka kvalificiranega kadra.

Pri tem pa se je pokazalo, kar je sicer aktualno tudi v drugih krajih, da med mladino za nekatere poklice sploh ni zanimanja. Tako na primer opekarna v Ločah že nekaj časa išče vajence za priučenje v tej stroki, toda nihče se ne javi. Pogoji dela so tu res nekoliko

težji, delo je težko in umazano, toda vsi mladi fantje pa tudi ne bodo mogli biti električarji, mehaniki, ključavnicarji in podobno. Nekaj sličnega se kaže še v nekaterih drugih panogah, ki nimajo dovolj naraščajoča ter je povprečje zaposlenih po starosti dokaj visoko.

Glede zaposlitve delovne sile v občini pa številke povedo, da je dobilo v prvih petih mesecih zaposlitve 372 ljudi, med katerimi je 248 moških in 124 žena. Največ so jih vzela podjetja, ki rabijo delovno silo le v času sezonskega dela, to je zlasti v gradbeništvu, nekaj manj pa tudi ostala podjetja. Pri tem se je močno znižalo število tistih, ki soo premajali kot začasno nezaposleni oskrbnino in otroški dodatek. Samo na tej datvah je v občini bilo v letošnjem letu doslej izplačanih okoli en in pol milijona dinarjev, kar je le precej visoka vsota. Pri zaposlovanju pa je značilno to, da vsak želi priti le v tovarno, tako da tu in tam že manjka ljudi na kmetih, kjer se skoraj nihče neče zaposliti.

Priprave za proslavo Dneva borcev in obletnice borb na Sutjeski

Občinski odbor ZB NOV v Slov. Konjicah je že pričel s precej obsejnimi pripravami za proslavo Dneva borca in obletnice borbe na Sutjeski. Na skupnem sestanku predstavnikov društev in organizacij je bil sestavljen okvirni program prireditve, hkrati pa je bil postavljen ožji štab, ki bo vodil akcijo. Še v času pred praznikom bo v Slov. Konjicah predavanje o bojih na Sutjeski. Na predvečer praznika Dneva borca bo v Slov. Konjicah koncert domače godbe na prostem v parku pri kmetijskem gospodarstvu. Tu bo tudi družabno prireditev, poleg tega pa občinski odbor ZB predvideva več patrol, ki bodo obšle nekatere okoliške kraje, znane iz časov NOB.

V okviru proslav za »Dan vstaje pa bo v Slov. Konjicah okrajni gasilski festival, ki bo med največjimi tovrstnimi prireditvami v tej okolici. Pričakuje se, da bo v teh dneh prišlo v Konjice nekaj tisoč gasilcev iz vsega okraja. Po-

leg tega pa bo v teh dneh v Konjicah odprta še gospodarska razstava, ki bo pokazala razvoj gospodarstva na vseh področjih.

BELEŽKA IZ PREVORJA

Pod vodstvom učiteljice Elizabete Hočevarjeve, ki je z ljubeznijo in požrtvovalnostjo vzgojila tamburaški zbor, se je le-ta prejšnjo nedeljo predstavil svojemu občinstvu s prvim javnim nastopom. Mlade tamburaše, ki so poželi zasluženi aplavz, je poleg gostov iz Celja obiskal tudi mladinski tamburaški zbor iz Stor, ki je skupaj s prevorjskim odigral nekaj pesmi. Občinstvo je bilo navdušeno. Prebivalci, ki so ob tej priliki izrazili zahvalo tudi Železarni Store, ki je mladim tamburašem-gostom omogočila brezplačni prevoz, želijo, da bi bili stiki med njimi in prebivalci iz Stor tesnejši in pogostejši.

P. M.

Borba proti negativnim družbenim pojavom

Beračenje, delamrznništvo, potepuštvu in prostituciji spadajo med negativne družbene pojave, ki jih v manjši meri srečujemo tudi pri nas in se mora socialistična družba proti njim beriti z ustreznimi preventivnimi ukrepi. Zato je bila nedavno pri Republiškem svetu za socialno varstvo — pod vodstvom sekretarja tovarišice Arkove — sklicana konferenca predstavnikov tajništev za socialno varstvo in tajništev za notranje zadeve vseh okrajev, kjer je bila obravnavana celotna problematika in analiza teh pojavov.

Prostitucija, beračenje, potepuštvu in delamrznništvo je v zadnjih letih pri nas sicer v upadajo, vendar obstajajo še razna žarišča, kot Ljubljana, Maribor, Celje — poleti pa tudi Bled in Portorož. Te pojave omogoča vsekakor premajhna splošna skrb in pomanjkljiva preventivna dejavnost na področju socialne politike.

Pojav beračenja je čez poletje večji, ker se ostalim beračem pridružijo celo oskrbovanci domov za onemogle. Prav tako je v porastu tudi beračenje ob raznih prireditvah, na sejnih, kopalščih, pred cerkvenimi vrati in v turističnih krajih. Sem spada tudi nezdrav pojav, ko celo starši pošiljajo otroke v poznih večernih urah prodajati cvetlice in druge predmete v lokale.

Klateži so v najdem času bolj redek pojav, srečujemo pa jih še v poletnem času. Tako imenovane »devizarke« se selijo iz kraja v kraj in se navadno pojavljajo pri večjih prireditvah, kamor prihajajo tuji. »Barakarice« (žene, ki so izkoriščale in tudi bile izkoriščane predvsem od raznih sezonskih delavcev), so pri nas le še redek pojav. Tudi razne »službice« in »zaupne službenke« raznih vodilnih mojstrov, direktorjev itd. so spričo budnosti družbenih organov domala izumrle.

Tiha — a vendar vidna zadeva je status tako imenovanih »boljših prijateljic« za »višje dopolnilne zaslužke«, ki je tudi precej negativno socialno in družbeno zlo, ki povzroča razkol v marsikateri družini. Zal pa je zakonodajer in praksa v tem pogledu krivična, ker načelno preganja le žensko, ne pa tudi moškega zapeljivca, ki je vsaj 50 odstotno soodgovoren, če že ni glavni krivec.

Tudi raznim »stepiharjem«, ki prodajajo manjše število manjvrednih preprog, vlačijo pa s seboj celo družino (le s čim jo lahko preživljajo!) bo treba posvetiti več pozornosti.

V našem okraju cigansko vprašanje ni občutnejši problem. Omenjamo pa za ilustracijo Mursko-soboško občino, ki ima nad 800 ciganov in od teh niti 10 ni stalno zaposlenih.

Za našete pojave bo potrebna tudi v celjskem okraju v bodoče večja budnost in vsestransko preventivno delo. Zaradi tega je bil v Celju pred kratkim sestanek vseh predsednikov občinskih svetov za soc. varstvo in varstvo družine ter zaščitne matere in otroka, na katerem so podrobno obravnavali vse pereče probleme tega področja. Občine pa so dobile v pregled in obravnavo razne analize in predloge za delo na polju vseh socialnih služb. Nujno bo, da bodo pri socialno-preventivnem delu sodelovali še v večji meri vsi upravni, družbeni in politični organi ter karikativne ustanove, da si ustvarimo potrebna finančna sredstva in sposoben kader — socialne delavce, ki naj zavzamejo ključne položaje teh služb. (Naj mimogrede omenimo tole značilno primerjavo, ki naj podkrepni nujno po vzgoji čim večjega števila socialnih delavcev: na 1 župnika in 1 kaplana je nekdo prišlo 3400 prebivalcev — danes pa imamo v socialistični družbi na 40.000 prebivalcev samo 1 socialnega delavca.)

Il gornjim navedbam je končno treba še pripomniti, da te negativne pojave zasledujemo največ pri socialno ogroženih in duševno iztirjenih ljudeh. Vendar pa se bolj nevidno in neregistrirano isti pojavi zasledijo tudi v tako imenovani »boljši družbi« in bi zato šola, splošna vzgoja in vsestranska budnost celotne družbe morala poseči tudi v te ostanke malomiščnosti in iste negativne pojave presoati z enakim merilom.

F. R.

Trg. podjetje »Hmeljar«, Petrovčeve sprejme za poslovalnico Liboje TRGOVSKEGA POMOČNIKA ali POMOČNICO.

DOBRI PASTIR DE GAULLE